

Revízia výdavkov na regionálne školstvo

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Predstavenie prezentujúcich

Tomáš Drucker
minister

Zuzana Baranovičová
riaditeľka IVP

Martin Haluš
riaditeľ UHP

Priebežné zistenia

Priebežné zistenia

- 1** Výsledky na základných a stredných školách aj ich financovanie sú nedostatočné.
 - Výsledky zaostávajú aj za podobnými krajinami, nielen tými najvyspelejšími.
 - Výdavky na základné aj stredné školy sú nižšie ako v okolitých krajinách.
- 2** Prerozdelenie financií medzi študentov, školy a zriaďovateľov by mohlo byť spravodlivejšie.
 - Systém financovania je štandardný, ale neprehľadný a miestami nespravodlivý.
 - Súkromné školy sú financované rovnako ako verejné, môžu si však vyberať žiakov aj poplatky.
- 3** Malé základné školy majú problém zabezpečiť kvalitné vzdelávanie.
 - Žiaci z malých škôl dosahujú slabšie výsledky aj po zohľadnení ich zázemia.
 - Menšie školy sú kvôli náročnej prevádzke drahšie.

Priebežné zistenia

4 Stredné školy čelia výzvam v lepšom prepojení s trhom práce.

- Absolventi sa uplatňujú horšie ako ich rovesníci z EÚ.
- Veľa úzko špecializovaných odborov rozdeľuje systém.
- Duálne vzdelávanie má dobré výsledky, ale je výrazne viac dotované ako v zahraničí.
- F-odborníci sú najnákladnejšie stredoškolské odbory, no ich výsledky tomu nezodpovedajú.

5 Výdavky na žiakov so špeciálnymi potrebami rastú, ale nevieme či pomáhajú.

- Sociálne znevýhodnení dosahujú veľmi zlé výsledky a vzdelávací systém im nepomáha.
- Financovanie je fragmentované, zabezpečenie podporných opatrení bude výzvou.

Priebežné zistenia

6

Investície sú nižšie ako v zahraničí, investičný dlh škôl rastie.

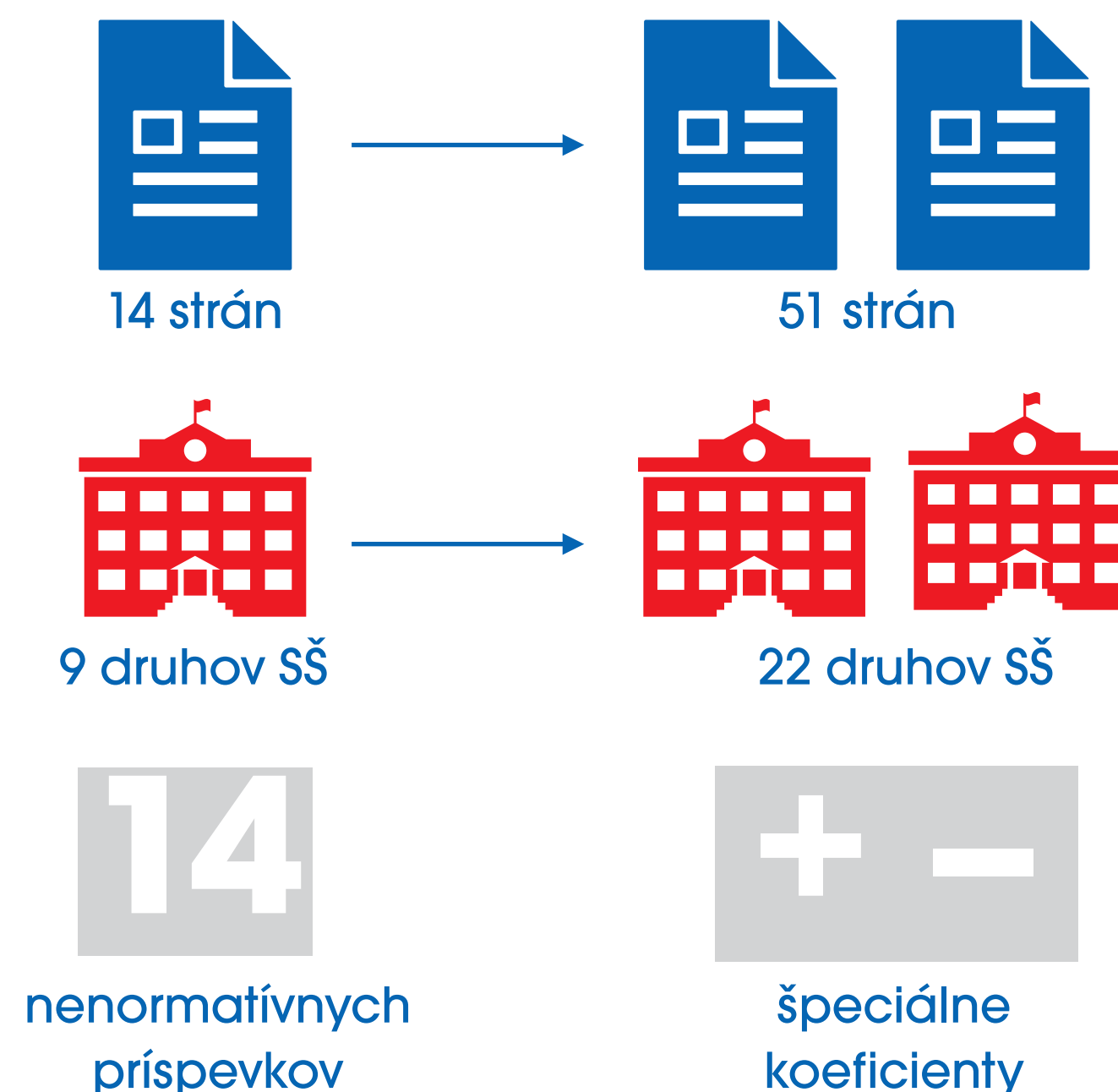
- Stav budov škôl sa aj pre nízke investície zhoršuje.
- Chýba rozdelenie zodpovednosti a plán ako zlepšiť stav infraštruktúry.

Kľúčové výzvy

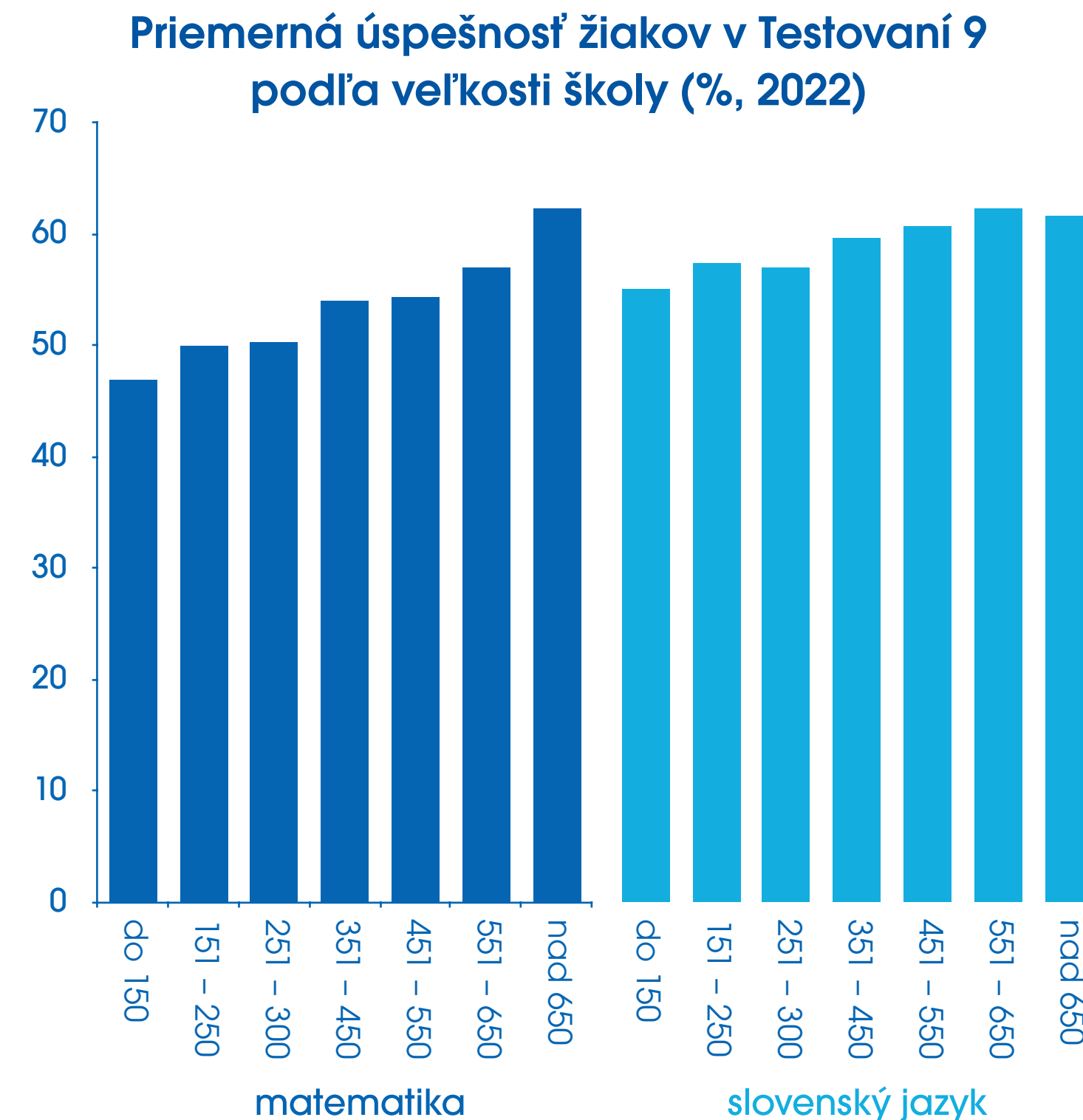
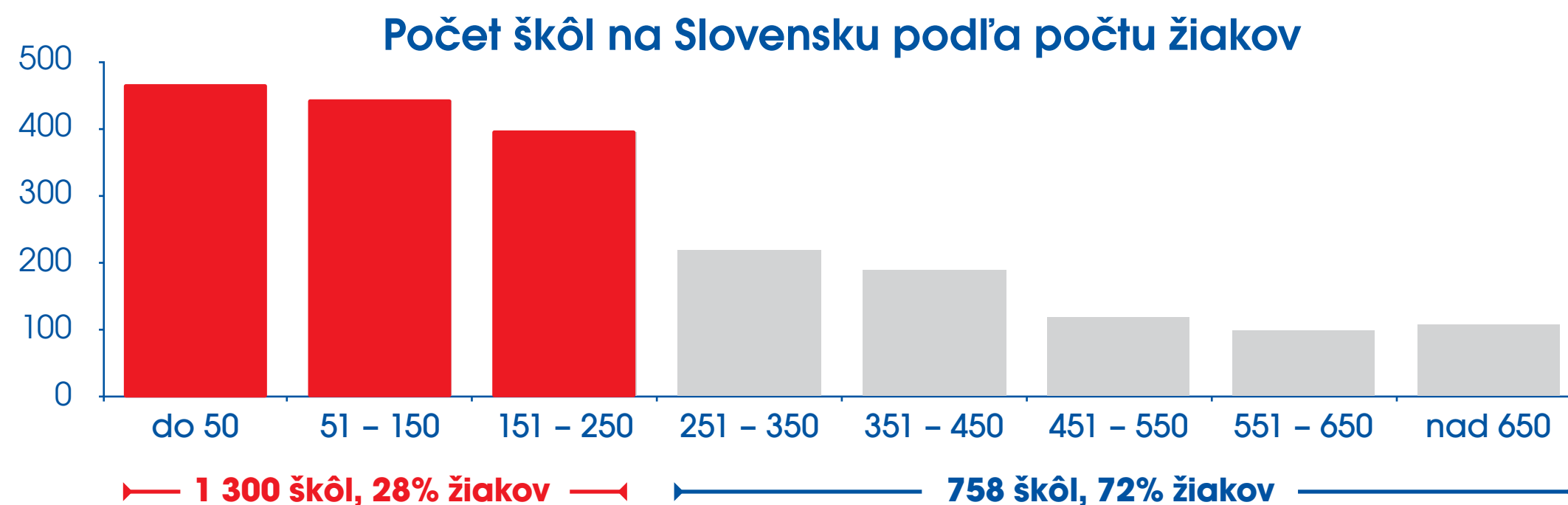
Normatívy môžu byť spravodlivejšie

- Systém financovania na žiaka je medzinárodne štandardný.
- Od zavedenia normatívneho financovania v roku 2004 sa do vzorca pridávajú nové parametre, je potrebné vyhodnotiť ich nastavenie.
- Niektoré dôležité aspekty vzdelávania nie sú zohľadnené (napr. 1. a. 2. stupeň základnej školy). Iné sú reflektované, aj keď neovplyvňujú výdavky (napr. teplotné pásma).
- Niektoré nenormatívne príspevky nepomáhajú kvalite vzdelávania, neslúžia ani ako sociálna politika (škola v prírode či lyžiarsky výcvik).

Žiaci malých škôl majú horšie výsledky

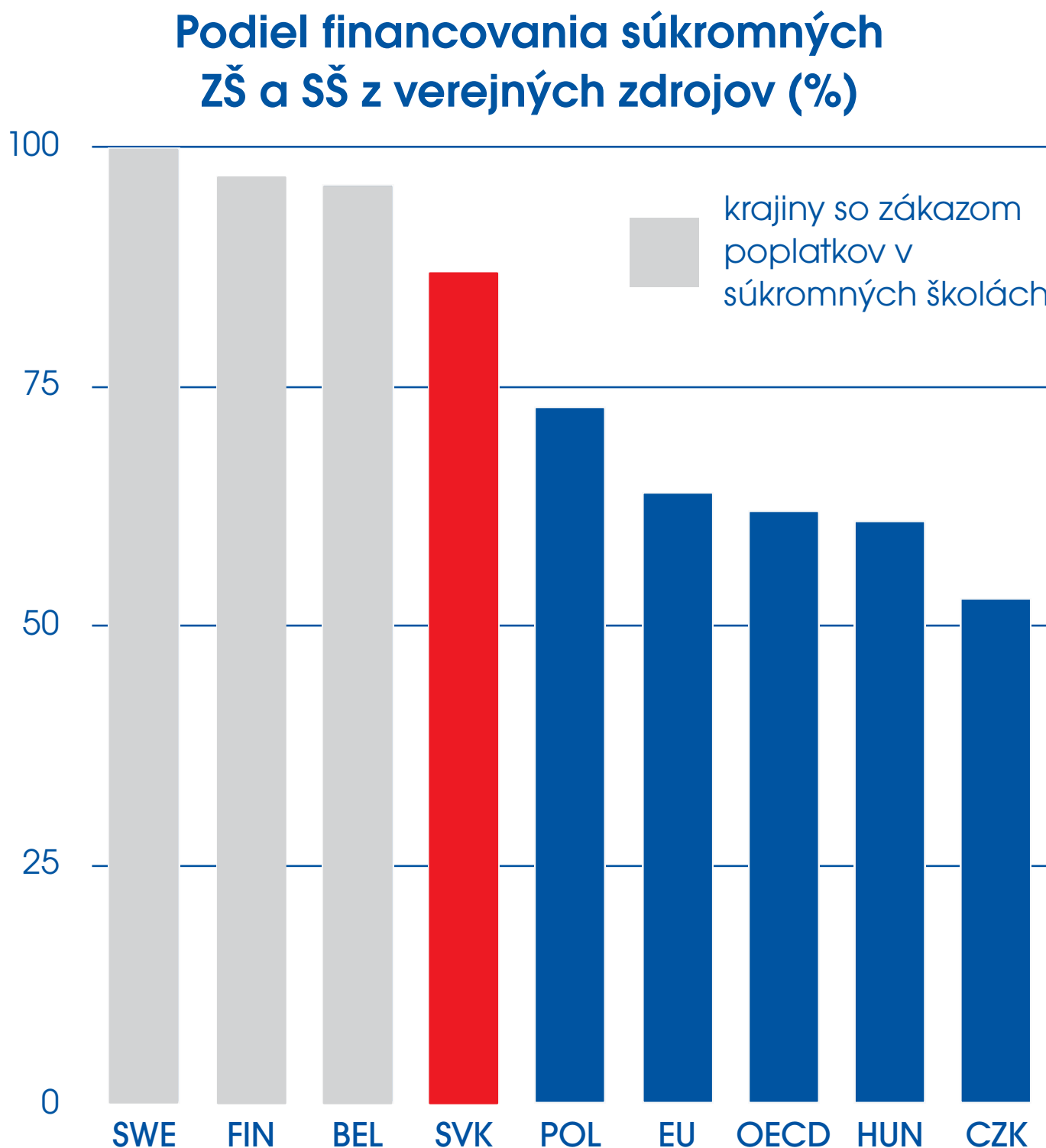
- Malé školy tvoria dve tretiny siete, ročne sú dofinancované sumou 100 miliónov eur.
- Žiaci malých škôl dosahujú horšie výsledky, školy majú nižšiu odbornosť vyučovania a vyšší investičný dlh.
- Vyše 600 škôl nespĺňa zákonný minimálny predpokladaný počet žiakov, kompenzácie chránia aj malé neverejné školy v mestách.

Nerovné postavenie súkromných a verejných škôl

- Súkromné školy sú financované rovnako ako verejné, môžu však vyberať poplatky a nemajú rovnaké povinnosti.
- Súkromné školy si môžu vyberať žiakov, v priemere pochádzajú z bohatších rodín.
- Vysoký podiel verejných zdrojov vo financovaní súkromných škôl na pomery EÚ aj OECD.

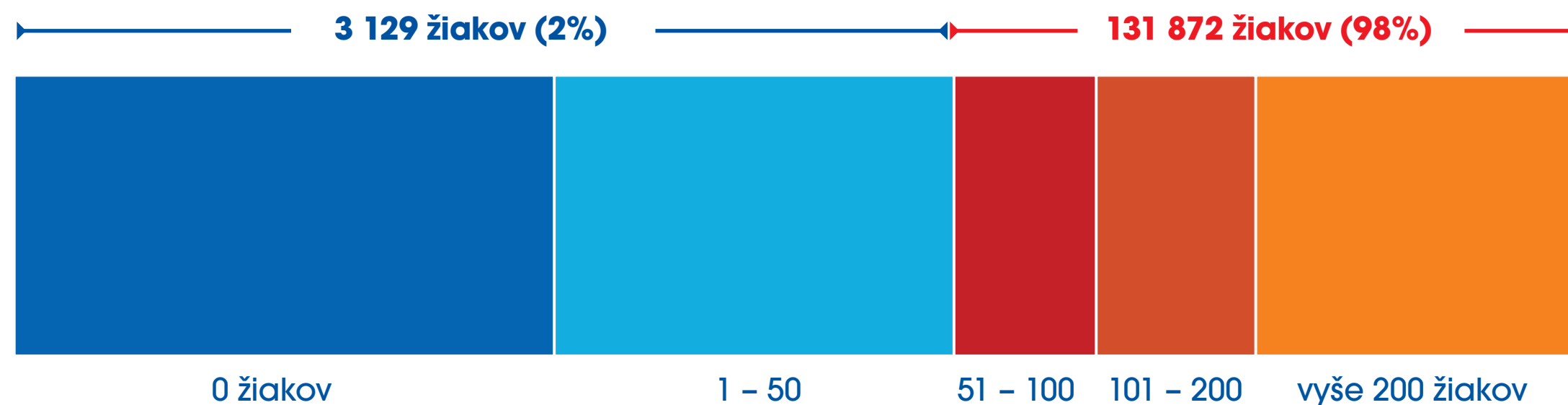
	verejné	súkromné bez poplatkov	súkromné s poplatkami
priemerný príjem domácnosti	23-tis. EUR	24-tis. EUR	40-tis. EUR
podiel SZP žiakov	8,2 %	2,0 %	0,0 %
podiel nadaných žiakov	0,6 %	0,6 %	7,1 %
povinnosť prijať žiaka z obvodu	áno	nie	nie
zverejňovanie zmlúv, faktúr	áno	nie	nie

Veľa odborov, málo praxe

- Slovensko má vysoký podiel žiakov vo finančne nákladnejšom odbornom vzdelávaní, priveľa odborov fragmentuje systém.
- Absolventi sa uplatňujú horšie ako ich rovesníci z EÚ.
- Nízky podiel všeobecných predmetov zvyšuje finančnú náročnosť a môže limitovať úroveň prenositeľných zručností.

Podiel odborov v % podľa počtu žiakov

F-odborný (slabá cena/výkon)

Zamestnanosť

F-odborný nezlepšujú prechod na trh práce.

Zmysluplnosť

37 % žiakov F-odborný ukončuje vzdelávanie predčasne.

Náklady

F-odborný patria do kategórie s najvyššími mzdovými normatívmi.

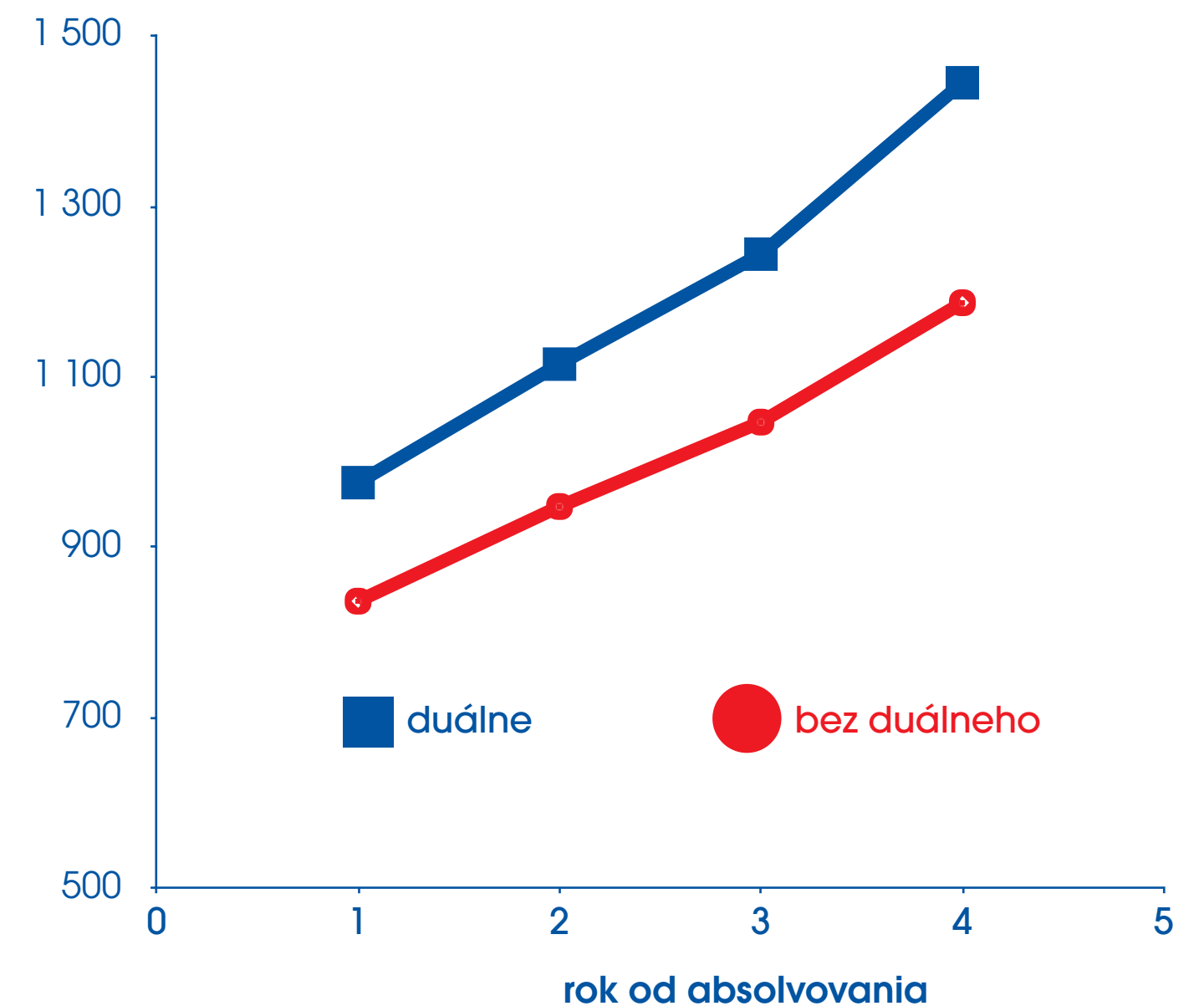
Motivácie

Vysoký normatív môže motivovať vykazovať fiktívnych žiakov.

Duálne vzdelávanie: výsledky za vyššiu cenu

- Slovensko má nízke zapojenie žiakov v dlhodobých programoch vzdelávania v pracovnom prostredí (SR 27 %, priemer EÚ 42 %).
- Podiel žiakov v týchto programoch však v posledných rokoch narastá aj vďaka rozširovaniu duálneho vzdelávania.
- Duálne vzdelávanie má pozitívny vplyv na zamestnanosť a mzdy absolventov.
- Duálne vzdelávanie prináša dodatočné náklady (3 200 eur ročne na žiaka), pričom podpora v porovnaní so zahraničím je vyššia.

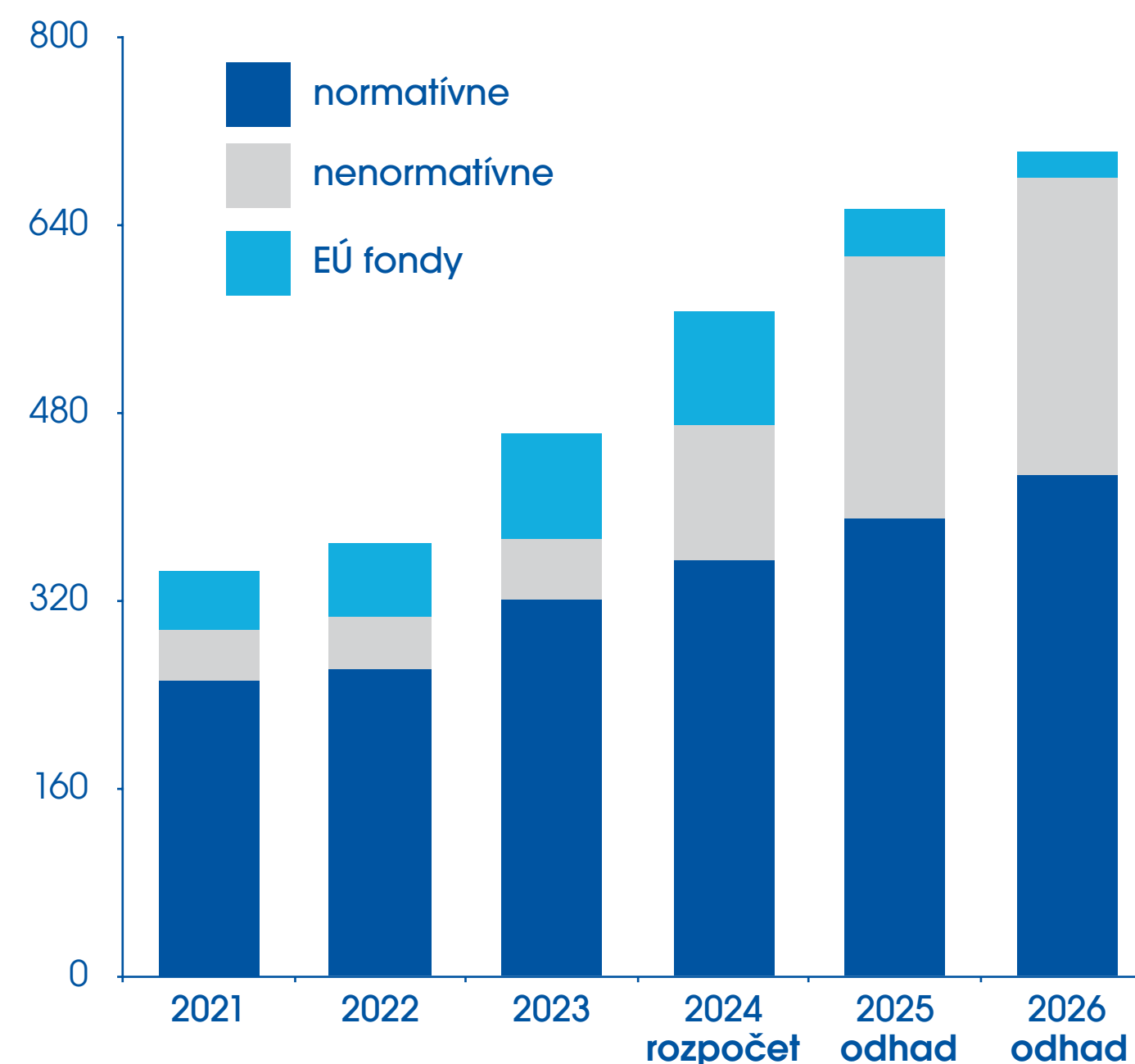
Hrubá priemerná mesačná mzda absolventov ročníka 2018/2019 (EUR)

Podpora rastie, nárokovateľnosť je výzva

- Sociálne znevýhodnenie negatívne vplýva na výsledky žiakov (najväčší vplyv na PISA v OECD, polovica končí v nematuritných odboroch, predčasne vypadávajú zo vzdelávania).
- Podpora vzdelávania sociálne znevýhodnených žiakov to však nereflektuje, a je nedostatočná.
- Nové podporné opatrenia sú systémovým riešením, ale financovanie zostáva rozdelené a neprepojené.
- Nárokovateľnosť podporných opatrení od roku 2026 prináša výzvy financovania a personálneho zabezpečenia.

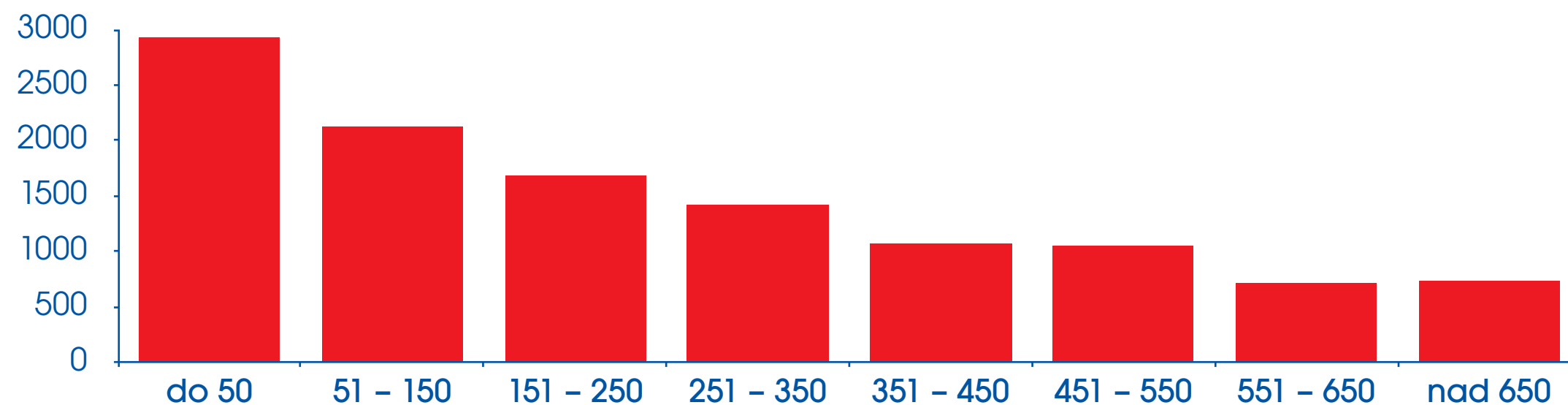
Výdavky na podporu vzdelávania žiakov so špeciálnymi potrebami (mil. EUR)

Investičný dlh rastie, EÚ fondy pomôžu

- Investičný dlh je dôsledkom dlhodobo zanedbaných investícií a údržby.
- Priemerná budova školy na Slovensku je opotrebovaná na 60 %, investície zo zdrojov EÚ by mali situáciu zlepšiť.
- Investičný dlh na žiaka klesá s veľkosťou školy, pred masívnejším investovaním je potrebné zefektívniť sieť škôl.

Investičný dlh na žiaka podľa veľkosti školy (EUR)

Kapitálové výdavky
v regionálnom školstve (mil. EUR)

